

1926

G O S P O D A R

Št. 13.

Kaj bomo videli v „Ljubljani v jeseni“?

Naše kmetjsko ljudstvo je pri prvih prireditvah Ljubljanskega velesejma hitelo v Ljubljano, da si ogleda to novost. Tudi sedaj še rado prihaja pri tej priliki v Ljubljano, četudi ga navadni velesejem ne more popolnoma zadovoljiti, ker dobi na njem premalo tistega, kar bi ga zanimalo iz njegovega gospodarskega stališča. Da bi tudi kmetu ustregla, je uprava Ljublj. velesejma skupno s kmetijsko družbo sklenila prirediti jeseni Pokrajinsko razstavo pod imenom »Ljubljana v jeseni«. To bo razstava, ne pa velesejem, ki bo trajala od 3.—14. septembra t. l.

Na tej prireditvi bo pa v veliki meri prišlo do izraza naše kmetijstvo, ki bo nudilo kmetovalcem najlepšo priliko, da se podučijo o vseh panogah modernega gospodarstva, na drugi strani pa inostrancem možnost presoditi stanje naše zemljedelske produkcije. Zaradi tega si bodo naši kmetovalci radi ogledali zanimivosti te prireditve, ki bo razdeljena v več samostojnih razstav na skupnem velesejskem prostoru.

Najbolj zanimiva bo kmetijska razstava, nameščena v paviljonu »E«, ki bo obsegala te-le oddelke:

1. Strokovno-poučni, na katerem bodo zastopane vse stroke kmetijstva: poljedelstvo, travništvo, vinarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, hmeljarstvo, planšarstvo, melioracije in agrarne operacije; celotna živinoreja, mlekarstvo, sirarstvo, živinozdravstvo, podkovstvo in slovenska kmetijska književnost.

2. Mlekarstvo. Tu bodo razstavljeni mlekarski izdelki: maslo, sir, skuta, jogurt in drugo; dalje mlekarsko orodje in stroji. Po možnosti bo urejena cela mlekarna, kakor bi jo morale imeti naše mlekarske zadrage. In ta mlekarna bo tudi v obratu.

3. Kmetijski stroji in orodje. Tu bo vsakemu posestniku dana prilika, da si ogleda in preizkusi najmodernejšo kmetijske stroje in najprikladnejše orodje, kar mu olajša delo pri njegovem gospodarstvu.

4. Vinska razstava buteljskih vin iz slovečih slovenskih gor, nova in stara od l. 1917. naprej ter šampanjec, bo nekaj posebnega, ker se bodo tu v malih kozarčkih pokušala najboljša vina, ki jih ima Slovenija.

5. Konjska razstava bo prirejena v nedeljo 5. septembra na sejmišču, na katero bodo pripuščene le plemenske živali. Zastopani bodo tu najlepši žrebci, kobile in žrebeta, zaskočene kobile in 2-

3letne žrebice. Za najboljše predmete in živali so določene številne denarne nagrade, diplome in priznanja. Kmetijsko razstavo organizira poseben odbor v zvezi s kmetijsko družbo.

Vrtnarsko razstavo prirediti ljubljanski trgovski in umetni vrtnarji in bo to prva v tako velikem obsegu. Sicer bo ta razstava bolj umetno prirejena, vendar se bo tudi tu marsikateremu obiskovalcu priljubila ena ali druga cvetlica oziroma kaka posebna skupina.

Razstava psov je nameravana v dneih 8. in 9. septembra ter bo pripravljena od Jugoslovanske kinološke zveze, oziroma Zveze ljubiteljev psov. Pokroviteljstvo nad to razstavo je prevzelo Nj. Vel. kralj Aleksander. Razstava bo za pse vseh pasem in bo po dosedanjih priglasiilih razstavljenih približno 700 najlepših plemenskih psov.

Avtomobili in Radio-aparati bodo tvorili posebno razstavo v paviljonu »F«, ki ima namen nazorno predočiti interesentom najmodernejšo tipe avtomobilov in radioaparatorov. Posebno radio-priprave se bodo morale tudi pri nas začeti širiti po deželi, za katero je predvsem namenjena ta iznajdba, ki bo našemu kmetiskemu ljudstvu krajšala dolge zimske večere.

Umetniška razstava se pripravlja s sodelovanjem umetniškega odbora, ki skuša združiti novejša dela skoro vseh slovenskih umetnikov. Tu bo dana prilika pregledati vse novejšo struje slovenskih slikarjev in kiparjev.

Higijska razstava v paviljonu »L«, razdeljena v oddelke, ki so urejeni po strokah odnosno panogah medicine. Namen razstave je predvsem propaganden in poučen.

Za razne panoge industrije sta namenjena paviljona »G« in »H«.

Tu so na kratko navedeni vsi oddelki te obsežne Pokrajinske razstave, ki obeta nekaj posebnega in bo brez dvoma največja taka prireditev v naši državi. Častno predsedništvo je prevzel naš kmetijski minister g. Pucelj.

Obiskovalci te razstave bodo uživali posebne ugodnosti. Stalna legitimacija, ki se jo dobi za 30 Din v vseh večjih denarnih zavodih, prometnih društvih, pri trgovskih in kmetijskih organizacijah v cel državi, opravičuje do polovične vožnje na vseh osebnih in brzovlakih. Pri odhodu v Ljubljano se kupi cela vozna karta, ki velja potem tudi za povratak tistemu, ki se izkaže v gornjo legitimacijo, da je posetil to razstavo. Legitimacija opravičuje do poljubnega večkratnega brezplačnega vstopa na razstavišče. Dnevna vstopnica, ki velja za enkratni obisk, stane 10 Din, se dobi pri velesejskih blagajnah.

Razstava bo otvorjena 3. septembra in bo odprta do 14. septembra t. l. tako, da bo posebno kmetovalcem okrog Malega šmar-na dana prilika, da si jo ogledajo.

Kakršna setev takšna žetev.

Ta naš narodni pregovor bi moral dobro upoštevati vsak kmetovalec, potem bi tudi pridelki njegovih njiv bili bolj zadovoljivi kakor so. Toda nočemo za sedaj tu govoriti o pravilnem obdelovanju zemlje, globokem oranju, temeljitim branjanju, umnem gnojenju in pravilni redki setvi, ampak samo o dobrem semenu.

Bliža se čas, ko bomo posejali oziroma: pšenico, rž in ječmen. Semensko žito moramo odbrati najskrbneje, temeljito ga očistiti in razkužiti, le tedaj smemo pričakovati čim boljše pridelkov. Pri tem ne zadostuje, da semensko žito očistimo od plevelnega semena, ampak treba ga je tudi sortirati, to je prebrati samo najdebelejša zrna. V to svrhu nam služijo trijerji, ki so najprikladnejši stroji za pripravo žitnega semena. S trijerji izločimo najprej iz žita vsa plevelna semena kakor so grašica, kokolj, ljujlika, stolka in druga; nadalje vsa zdrobljena in gluha žitna zrna; konečno ločimo vsa zrna po teži in velikosti ter odberemo na ta način za setev le najdebelejša zrna. Trijerirano žitno seme vrže za tretjino do polovico večji pridelek. Zato bi tudi trijer ne smel manjkati v nobeni občini, v nobeni vasi, pri nobeni kmetijski podružnici ali zadrugi, ki hoče kaj storiti za izboljšanje pridelkov.

Konečno moramo semensko žito, predvsem pšenico razkužiti in jo s tem že vnaprej obraniti pred snetjavostjo. Sredstev za namakanje žita imamo več. Najbolj znana je modra galica, ki se jo vzame 1 kg na 100 litrov vode, in »uspulunc«, od katerega vzamemo 100 gramov na 40 litrov vode, kar zadostuje za 100 kg žita.

Letošnja krma in pokladanje apna.

Skrajno neugodno vreme pri sušenju sena je povzročilo, da je bila krma na mnogih krajih poplavljen, vsled česar je izlužena in polna blata in prahu, drugod pa večinoma od dežja izprana, torej tudi manj vredna. Posledice te krme se bodo začele kazati pozimi in posebno zgodaj spomladi, ko bo prenehala pesa, repa, korenje. Živina bo začela glodati les v hlevu, žreti zemljo, cunjje in kar ji pride pod gobec, lizati stene itd. Konečno jo bodo začele bolati nege in križ, dobila bo kostolomnico. Teleta bodo prišla na svet s šibkimi kostmi in marsikatero bo hiralo in poginilo. Temu je vzrok pomanjkanje apna v krmi.

Fosforovo kislino apno je glavna sestavina kosti; živina ga dobi v se potom krme, posebno sena. Če pa je seno poplavljen, ali izprano od dežja, tedaj ima v sebi le malo fosforokislega apna, ker ga je voda izlužila iz še sveže trave. Tako seno je prazno, kakor slama, brez tehničnih hranilnih snovi. Taka krma sicer napolni želodec, to-

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

da ne nasiti živali, ker ne vsebuje tistih snovi, ki jih telo rabi. Apno je posebne važnosti pri mladi živini, ki dela kosti, in to tudi že v materinem telesu. Zato moramo skrbeti, da dobijo breje krave, kobile, svinje dovolj apna v krmi, če ne drugače vsaj z dodatkom poklajnega apna. Tega zadostuje ena žlica na dan in glavo, pri mlajši živini pa pol žlice, ki se pomeša med ostalo krmo ali potrosi med rezanco. Zadostuje tudi če se ta dodatek da po dva do trikrat na teden. — Živinorejci naj torej pazijo pri krmljenju svoje živine s slabim senom, da ne bodo imeli nesreč in zgube.

Svetovna letina.

V začetku junija so svetovno letino prav ugodno cenili in so pričakovali povsod dober povprečni pridelek. Neprestani dež v juniju in juliju je pa položaj zelo poslabšal. Da je pri nas slabo, to že vemo. Pogledali bomo še v nekatere druge države, za katere smo mogli dobiti kaj podatkov.

V Avstriji ne bo dosti krme in se resno bojijo za živinorejo. Rž bo zaostala daleč za lanskim pridelkom. Pripomnimo, da je rž toliko bolj važna, kolikor bolj gremo proti severu. Pšenica se še nekako drži, krompir je pa prav zanič. Ječmen in oves sta povprečna.

Na Ogrskem cenijo pridelek pšenice na 17.600.000 meterskih stotov (centov), lani jih je bilo 19.500.000. Rži bo 7.400.000 stotot, lani 8.300.000; ječmena 4.700.000, lani 5.500.000, ovs 3.500.000, približno toliko kot lani. Sadje je zelo trpelo, prav tako tudi vinska trta.

Tudi poročila iz Češkoslovaške so neugodna. Rž je slabo razvita, pšenica rjavi. V nekaterih krajih je večni dež žito in krmila naravnost uničil.

Na Poljskem bodo dale nekatere žitne vrste več kot lani, nekatere pa manj. Recimo, da je pridelal kdo lani 100 mernikov pšenice ali rži itd.; letos bo pridelal 92 mernikov pšenice, 76 mernikov rži, 103 mernike ječmena in 103 mernike ovs. Pšenice torej ne bo dosti manj kot lani, ječmena in ovs še malo več, rži pa za četrtino manj.

V Rumuniji pričakujejo kljub dežju in delnim poplavam izredno dobro letino in upajo na ogromen izvoz. Žito bodo tem lažje prodali, ker letina v sosesčini ni dobra. Železniška uprava je na Poljskem in Češkoslovaškem najela 130 lokomotiv, namenjenih izključno le za izvoz žita. Izvozili bodo na dan 2000 vagonov, vsega skupaj okoli 70.000 vagonov žita.

8

Na Ruskem računijo tako, koliko žita so pripravile državne in zasebne organizacije do določenega časa za prodajo. Lani so imele vse organizacije 1. julija pripravljenega vsega žita za 313.600.000 pudov (1 pud = 16.38 kg), letos pa 580 milijonov pudov, letos torej skoro še enkrat toliko. Napravili so načrt, koliko naj ga bo pripravljenega, in so ga spravili skupaj 96.6 odstot., skoraj vsega.

Letina v Kanadi bo dala najbrž 348 milijonov bušlov pšenice, lani jih je bilo 417; rži bo 11 milijonov bušlov, lani jih je bilo 13. Tudi ovs bo letos manj kot lani.

Ker se beseda bušel večkrat bere in rabi, moramo tukaj povedati, koliko je to, in bi bilo dobro, da si »Domoljubovi« braveri to izrežejo, da imajo zmeraj pri rokah. Bušel pšenice je nekaj drugega kakor bušel rži ali ovs itd. in tehta 27.2 kg; bušel rži in koruze je 25.4 kg, bušel ječmena 21.8 kg, bušel ovs pa 14.5 kg.

Poljedelsko ministrstvo Združenih držav cenijo letošnji pridelek po stanju v mesecu juliju takole: ozimna pšenica 568 milijonov bušlov (lani 404), pomladna pšenica 200, lani 276, koruza 2661, lani 3095, oves 1334, lani 1292, ječmen 191, lani 208, rž 40, lani 54. Stanje pridelkov je splošno 76 odstotkov pod letno povprečnostjo zadnjih desetih let. V začetku junija je tako dobro kazalo, da so računili na prav veliko večji pridelek kot lani; nato je upanje malo padlo, pravijo pa, da je še dosti časa za bistveno zboljšanje. Nas, ki smo navajeni na rž in ječmen, zanimala majhni pridelek Zedinjenih držav v teh dveh vrstah.

Skupaj lahko rečemo, da pšenice na severni polobli zemlje letos ne bo dosti manj kot lani, ker bo evropski primanjkljaj izenačila Amerika. Rži bo pa prav gotovo dosti manj.

Lanska svetovna letina glavnih vrst je bila tale: Pšenice je bilo 955.6 milijonov metrskih centov, rži 444.8, ječmena 297.5, ovs 566.8.

Boikenovo jabolko

pristevamo k najbolj poznim in trdnim zimskim jabolkom, primeruim za mrzle kraje. Zelo razširjen je po severni Nemčiji, kjer je tudi njegova domovina. Že davno ga goje tudi v Avstriji in nekaterih drugih državah. V Sloveniji je vobče še malo znano, kajti naletimo le tu in tam na kako drevo, ki je bilo posajeno v novejši dobi.

Plod je srednje debel ali celo debel, široko-stožčaste oblike. Lepo razviti

plodovi so precej podobni kalvilu. Sicer ploska, pa vendar lepo razvita rebra se vlečejo namreč od muhe do peclja. Koža je gladka in tenka ter se pozneje pokrije z mastno prevlakom. Na drevesu je zelena, potem pa bolj in bolj porumeni. Ko je popolnoma godna je svetlorumena. Na solnčni strani, zlasti proti pedju rada pordeči. Posejana je z belkastimi ali rjavkastimi pikicami. Meso je belo in precej čvrsto, kiselkastega, osvežujočega okusa brez vonja. Dobro je šele na pomlad. Zoreti začne januarja, februarja meseca in se ohrani do poletja. V shrambi nič ne vene in prav malo zlahni. Trgati ga moramo kolikor mogoče pozno v oktobru. Ker ima trdo meso, je za obiske neobčutljivo. Ugodno je tudi to, da se plodovi enakomerno razvijajo, da se trdno drže na drevesu in da z drevesa niso užiti. Jabolčnemu zavijaču pa ugajajo. Zato je včasih precej črvivih plodov.

Drevo raste jako krepko in naredi košat vrh, ki se pozneje pobesi. V mladosti ga je treba obrezovati, da se razvije lepše in enakomerno. Cvete prav pozno in je cvet neobčutljiv za pozebo. Za podnebje, lego in zemljo je izmed vseh jabolčnih vrst najmanj izbirčno. Celo v suhih, vetrovnih legah in v mrzlih krajih uspeva in rodi. Seveda mu pa še bolj prija ugodnejše razmere, zlasti nepresuha zemlja, aradi kmalu in rodi redno in obilo. V prav mrzlih legah ga včasih napada škrlup in jabolčna plesen.

Boikenovo jabolko je posebno priporočeno za poljske in obcestne nasade po mrzlejših krajih in legah. Ker je jabolko za trgovino prav primerno, je ta vrsta kol nalašč za splošno razširjanje.

Denar.

g Uradni tečaj dinarja za avgust. Finančni minister je določil za mesec avgust sledeče uradne tečaje dinarja nasproti inozemskim valutam: 1 napoleonor se plačuje s 218.80 Din, 1 turška lira 247.20 Din, 1 angleški funt 275 Din, 1 dolar 56.50 Din, 1 kanadski dolar 56.30 Din, 1 zlata nemška marka 13.45 Din, 1 poljski zloti 5.95 Din, 1 avstrijski šiling 8 Din, 100 francoskih frankov 145 Din, 100 švicarskih frankov 1095 Din, 100 italijanskih lir 184 Din, 100 belgijskih frankov 148 dinarjev, 100 holandskih goldinarjev 2270 dinarjev, 100 rumunskih lejev 26 Din, 100 bolgarskih levov 41 Din, 100 danskih kron 1495 Din, 100 švedskih kron 1514 Din, 100 norveških kron 1241 Din, 100 španskih pezet 888 Din, 100 drahem 68 Din, 100 čeških kron 167 Din, 1 milijon madžarskih kron 791 Din,

Ti tečaji veljajo od 1. do 31. avgusta 1926. Po njih se plačuje tudi pristaniška taksa.

g Carinski ažio v nekaterih evropskih državah. V Jugoslaviji znaša carinski ažio za en zlati dinar 11 papirnatih, v Avstriji 1 zlata krona = 1.44 šilingov, v Italiji 1 zlata lira = 5.36 papirnatih, v Madžarski 1 zlata krona = 14.500 papirnatih, v Rumuniji 1 lej = 40 papirnatih, v Španiji 1 zlata pezeta = 1.25 papirnatih.

Cene.

g Ljubljanska blagovna borza. Po porzinskih pravilih se prodaja in kupuje blago večinoma v vagonih dobavah postavljenih v vagon na nakladalni ali na drugi postaji. Tu označene cene veljajo za 100 kg. — Kupčija v zadnji dobi ni posebno živahna, ker se kupuje le za dnevno porabo. Pričakuje se namreč nadaljni padec cen, ker se glasijo vesti o svetovni letini precej ugodno. Cene so bile sledeče: Pšenica nova za dobavo v avgustu na nakladalni postaji 270 Din, koruza na slavenski postaji 230 Din, koruza banaška na nasladalni postaji 180 Din, oves novi na nasladalni postaji 150 Din, otrobi srednji na slovenski postaji 155 Din, fitol bel novi na nakladalni postaji 200 dinarjev, laneno seme na slavenski postaji 380 Din, isto v Bjelovarju 370 Din.

g Tržišče z lesom. Kupčija z lesom je postala nekoliko bolj živahna. Trguje se za vagonse dobave postavljene v vagon postaja. Cene veljajo za en kubičen meter, kjer ni drugače označeno. Plačevalo se je za blago na nakladalni postaji: smrekovi, jelovi hlodi 190 Din, deske smrekove mon-te ogledane 450 Din, bukovi pragovi debe-lejši po komadu 38—38.50 Din, tanjši 32 do 32.50 Din; bukova drva za 100 kg 17.50 dinarjev, hrastova drva 16.50 Din, bukovi neobrobjeni plohi I., II., III. na meji 490 dinarjev, bukovi remeljni na Sušak v pristanišču 900 Din.

g Mednarodni lesni trg. Na mednarodnem lesnem trgu je v kratkem pričakovati forsiran izvoz Rumunije. Rumunska vlada skuša potom izvoza ogromnih zalog lesa stabilizirati svojo valuto. V Galacu je pripravljenih za izvoz 25.000 vagonov lesa. Razen tega ima v Bukovini 25.000, v Stari Rumuniji 10.000, na Sedmograškem pa 30.000 vagonov. Vrednost tega lesa znaša 30 milijarde lejev (1 milijarda dinarjev). Ker namerava vlada čim hitreje izvoziti ta les, ni izključeno, da bo forsiran izvoz tega lesa neugodno vplival na evropski lesni trg. Zveza ameriške lesne industrije je pričela propagandno kampanjo proti uvozu rumunskega lesa.

g Žitno tržišče. Doslej znani podatki o letini so večinoma zadovoljivi in ker je povpraševanje po žitu iz pasivnih krajev prenehalo, so cene v splošnem popustile. Količina in kakovost nove pšenice je razločna: v okolici Novi Sad — Subotica računajo na 18 stotov, okrog Sombora pa na 14 stotov na hektar. Češkoslovaška priakuje kakovostno in množinsko dobro letino, zato je prenehala z nakupovanjem v tujem. Tudi iz drugih držav so vesti obojane, zato zaznamujejo povsod lahek

padec cen. Pri nas je v splošnem povpraševanje veliko, ponudba pa malenkostna. Večje ponudbe se pričakujejo šele po žetvi. Nova pšenica je bila prodana že po 265 Din za 100 kg, medtem ko ima lanska še ceno od 310—317.50 Din. — Koruza je bila nekaj časa trdna v ceni, pozneje je pa zopet popustila in se plačuje sedaj v Banatu od 150—160 Din. — V splošnem je žitna kupčija še vedno mrtva, živahnejšega delovanja je pričakovati šele po obče končani žetvi.

g Tržišče sliv. Slive in češplje so letos dobro obrodile. V Srbiji in Bosni računajo s pridelkom okrog 4500 vagonov, zato se kupci drže še nazaj v nadi, da bodo cene padle. Cene sliv so zdaj sledeče: navadna garnitura za oktober Valjevo 440—430 Din, velika garnitura 495—470 Din.

g Cene vina in žganja v Zagrebu. Na zagrebški vinski borzi je 29. julija notiralo za 100 litrov: belo vino po 270—280 Din, boljše vrste 350—400 Din. križevačko 300 do 350 Din, Sv. Ivan Zelina 350—400 Din, šiler 290—300 Din; stara vina: belo namizno 650—700 Din, graševina in traminac 800—850 Din, beli burgundec 900 do 1000 Din; dalmatinska vina po stopnji alkohola za 100 litrov: črno 36—38 Din, opol 37—39 Din, belo 40—42 Din, viško belo 40—42 Din, opol viški 50—52 Din; žganje 45—48 Din, slivovka 46—50 Din za alkoholni odstotek.

Živina.

g Živinski sejem v Ljubljani 4. t. m. Na ta sejem je bilo prignanih 287 konj, 9 žrebet, 90 volov, 97 krav, 28 telet in 146 prašičkov za rejo. Cene so bile sledeče: voli prvovrstni po 8 Din za kilogram žive teže, poldebili 7.50 Din, vprežni 7 Din; krave debele po 7 Din žive teže, klobasariče 3—4 Din; teleta po 10—11 Din. Prašički za rejo za komad po 400—600 Din; konji par po 1500—6000 Din. Vsled večjega števila kupcev je bila kupčija živahna in se je prodalo: 48 konj, 6 žrebet, 64 volov, 70 krav, 28 telet in 113 prašičkov. Za inozemstvo se ni kupovalo. Cene so ostale v splošnem stalne.

g Prašičji sejem v Mariboru 6. t. m. Sejem je bil srednje živahen, kupčija pa bolj slaba, prašičev pa primeroma veliko. Pripeljalo se je 403 prašiče in 2 kozli, od katerih je bilo prodanih 118 prašičev in 1 koza. Pri cenah je zaznamovati malenkosten padec. Plačevali so se prašiči za komad: 5—6 tednov stari po 80—100 Din, 7—9 tednov stari po 125—150 Din, 3—4 mesece stari 280—350 Din, 5—7 mesecev stari po 420—450 Din, 8—10 mesecev stari po 550—580 Din, 1 leto stari 1000—1200 dinarjev za komad; kilogram žive teže po 10.50—12.50 Dn, mrtve teže po 15—17 Din. Kmečje so držali cene precej visoko.

g Mlekarsko v Avstriji. Dunajski parlament je pred kratkim časom razpravljal o podpiranju mlekarstva. V ta namen je dovolil 6 milijonov šilingov (24 milijonov dinarjev) kot 7 odstotno posojilo posameznim mlekarskim zadrugam. Povrniti pa morajo posojeno svoto po 18 letih. Po posameznih deželah se vsota razdeli tako-le: Spodnja Avstrija 1.7, Zgornja 1.2, Solno-

UHANI

F. ČUDEN
Prešernova ulica št. 1

graška 0.4, Štajerska 1.2, Koroška 0.5, Tirolska 0.4, Predarlško 0.2, Gradiščansko 0.4 milijona šilingov. — Kako pa pri nas?! Še ene mlekarke šole za celo državo ne more vlada ustanoviti.

Letina.

g Letina v Sloveniji kaže v raznih krajih različno. Kjer ni voda zastajala, je pridelek precej dober; kjer je pa žito močno poleglo, tam je slabo; vendar je v splošnem računati na srednjedobro letino. Sena je sicer povsod precej, izvzemši tam, kjer ga je voda odnesla, toda glede kakovosti bo slabše, ker ga je dež izpral. Krma kaže za enkrat slabo, vendar si bo še opomogla, če bo vsaj odslej vreme ugodno. Krompir in fižol stojita v splošnem slabo, ker imata preveč moče. Povprečen pridelek sadja bo majhen, ker je vsled deževja zaostalo v razvoju in močno pada. — Vinogradi obetajo v splošnem slabo. Grozdje je slabo cvetelo in trte so pa vrhutega še napadene po peronospori in plesnobi. Pridelek ne bo dosegel lanske množine. O kakovosti bodo demo pa pozneje govorili. — Hmeljski nasadi v Savinjski dolini so se po dežju nekoliko popravili. Golding, ki je bogato obdan s cvetnimi priveski, prehaja v kobule. Pozni hmelj ima pa le malo cvetja. Živalskih škodljivcev ni.

Razno.

g Napoved najemniškega donosa. Davčna administracija v Ljubljani razglasa: V svrhu odmere najemnine za leti 1927 in 1928 imajo vsi hišni posestniki vložiti napovedi najemniškega donosa glede vseh poslopij v Ljubljani, naj so v najem oddana ali ne, če se rabijo ali ne, najkasneje do konca avgusta 1926 pri davčni administraciji v Ljubljani, na Bregu št. 6, II. nadstr. — V nadaljnjem razglasu je podrobno opisano, kaj treba vse prišteti in napovedati k pogojeni najemnini, in končno kake kazni zadenejo one, ki se ne držijo tega razglaša. — Tiskovine za napovedi najemniškega donosa z navodilom in popis hiše se dobe v knjigarnah v Ljubljani. — Vsako napoved je kolekovati s kolkom 5 Din.

g Naš izvoz v juniju t. l. je znašal 402.321 ton v vrednosti 612.22 milijona papirnatih dinarjev (55.82 milijona zlatih dinarjev) v enakem času lanskega leta. Izvoz je torej po količini večji za 43.624 ton, a po vrednosti manjši za 59.28 milijona papirnatih, odnosno 3.34 milijona zlatih dinarjev. — Najvažnejši izvozni predmet je bila koruza, potem slede les, žito in drugo. — Skupno se je torej v prvi polovici t. l. izvozilo 2.616.625 ton v vrednosti 3938.35 milijona papirnatih dinarjev (359.38 mil. zlatih dinarjev), proti 2.145.337 tonam v vrednosti 450.48 milijona dinarjev (379.70 mil. zlatih dinarjev) v istem času lanskega leta. Izvoz je torej v prvi polovici t. l. po količini napredoval proti enakemu času v l. 1925. za 471.288 ton (za 22%), dočim je po vrednosti nazadoval za 568.13 mil. pap. odnosno za 20.32 milijona zlatih dinarjev (5.35%).

K. Pečenko

trgovina vseh vrst USNJA ter čevljarških potrebščin na debelo in na drobno.
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 13.

g Na državni kmetijski šoli v Št. Jurju pri Celju se začne 11 mesečni tečaj prihodnjega šolskega leta s početkom novembra, ako ne bo ministrstvo glede na pravilnik določilo začetka s 1. oktobrom. Vsa potrebna pojasnila glede sprejema daje ravnateljstvo.

g **Važno za perutinarje.** Vsled neugodnih proračunskih prilik, država letos ne bo nakupovala in porazdelila nikakih plemenskih petelinov. Rejci naj torej vse odvisno plem. blago odpravijo in vzredijo le za lastno potrebo in nekaj najboljših petelinov za ev. oddajo okrajnim zastopom. Za potrebno osveženje krvi bo skrbeti z medsebojno zamenjavo petelinov. Radi morebitnih nadaljnjih nasvetov naj se vsakdo obrne na pristojno sresko poglavarstvo, kjer sta mu drž. ekonom oz. veterinar vedno na razpolago.

g **Izvoz jaje.** V prvih petih mesecih t. l. je bilo izvoženih v inozemstvu 1791 vagonov jaje v vrednosti 836 milijonov dinarjev.

g **Uvoz sladkorja.** Leta 1925. uvozila je naša država 4 milijone in četrt kilogramov sladkorja iz Češkoslovaške in 1 milijon in eno petino kilogramov iz Amerike. V zvezi temu trdijo, da naša sladkorna produkcija krije vso domačo potrebo in da preostaja še dovolj sladkorja za izvoz.

g **Gospodarska zveza** v Ljubljani notira sledeče neobvezne cene: za gnojila: rudninski superfosfat 16% vreče po 50 ali 100 kg a 92.— Din. tomaževa žlindra 18% vreče po 100 kg 140.— Din. Cement v juti vrečah, »Dorjec ali splitski po 68.— Din za 100 kg; cene veljajo pri odjemu originalnih vreč, pri vagonskih pošiljkah se cene znižajo primerno na franko vsaka postaja. Krmila: klanjo apno v vrečah po 50 kg a 4.— Din, pri manjšem odjemu po 5.— Din. lanene tropine a 3.40 Din, otrobi drobni a 1.80 Din, otrobi debeli 2.05 Din. Vinograde in kmetijske potreščine: modra galica po ceni 7.50 Din, žveplo Floristella dvojno rafinirano 3.20 Din za kilogram. Trierji (žitni čistilniki) trdke Heid znak IA 2400.— Din, znak IB 2200.— Din, gopeljni na 36 obratov 3500.— Din, na 24 obratov 2500.— do 3000.— Din, slamoreznica na motor 4000.— Din, okopalniki 1000.— Din, ročne slamoreznice 1600.— do 3000.— Din, stiskalnice za granje 1500.— do 2000.— Din, mlinci za sadje 1500.— do 2800.— Din, reporeznice 450.— Din, rotlačji za koruzo 1400.— Din, plugi železni 500.— dinarjev, gnojilne sesalke 750.— do 1000.— Din. Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji, kakor vodne sesalke, čistilniki (paletni), brane travniške in poljedelske, brneparilniki, brusi za kose itd. Na zalogi imamo tudi semena: rdeča detelja 10.— Din, detelja domača črna, kakor tudi lucerna 24.— Din, repno seme 17.— Din za kilogram.

V vsako hišo Domoljuba!

Zadružništvo v Indiji. Indija je prostrana dežela v Aziji s 400 milijoni prebivalcev in stoji pod angleškim protektoratom. Dosedaj se je malo slišalo o napredku v tej pokrajini ter se jo je smatralo kot bolj nazadnjaško, četudi vemo, da je od tam izvirala prvotna človeška kultura. Sedaj se je tudi tam pod vplivom angleške kulture začela razvijati zadružna misel, ki je dobila kmalu veliko privržencev in začela v kratkem velik razmah. Tako imamo danes v tej prostrani deželi okrog 60.000 ramih zadrug in od teh okrog 55 tisoč kmetijskih in to največ kreditnih: posojilnic in hranilnic; obstojajo pa tudi nabavljalne, prodajne in proizvajalne in druge vrste zadrug. Mali posestniki so bili dolgo dolgo izrabljani od bogatinov, posredovalcev in prekupev, ki so posojevali kmetom denar ali blago po zelo visokih obrestih. Ker se je dolg navadno odplačeval v blagu, posebno s žitom, ki se ga je ocenilo zelo nizko, znašale so obresti do 60 odstotkov. Dolgo časa si ti reveži niso znali pomagati proti tem ljudskim pijavkam. Šele začetkom tega stoletja so se Indijci začeli otresati tega zla, teh krvososov, z zadružništvom. Še danes se v vaseh, ki nima zadrug, plačajo 60 odstotne obresti, medtem ko plačujejo zadružniki drugod največ po 12 odstotkov. — Pred kakimi petdesetimi — šestdesetimi leti je bilo tudi pri nas slšno.

»Poljoprivredni Glasnik« slovenska številka. V Novem Sadu izhaja kmetijski list pod naslovom »Poljoprivredni Glasnik« v srbohrvaškem jeziku. Ta list si je nadel hvaležno nalogo, da seznani svoje čitatelje s kmetijskimi razmerami v raznih pokrajinah naše države in kot prvo tako je izdal slovensko številko, v kateri so od najboljših slovenskih kmetijskih strokovnjakov opisane razne kmetijske panoge v Sloveniji. Tako čitamo članke o poljedelstvu in kmetijskem značaju našega kmetijstva, o živinoreji, sadjarstvu, vinarstvu, kletarstvu, hmeljarstvu, planšarstvu in mlekarstvu, o zadružništvu in agrarnih operacijah, o industriji kmetijskih strojev, o kmetijskem šolstvu, o domači obrti in o raznem drugem. Kdor od bratov Hrvatov ali Srbov prečita ta zvezek, si bo lahko napravil jasno sliko o našem kmetijstvu. Omeniti je tudi, da je ta številka opremljena s 35 slikami in z barvano sliko otoka na Bledu na platnicah. Omeniti bi bilo samo to, da slike niso morda tako razvrščene, kakor bi bilo z ozirom na članke prikladno. Nekaj pomot imen in krajev se je sicer urinilo vmes, vendar te nikakor ne motijo ugodnega

utisa, ki napravi ta slavnostna številka, ki stane samo 20 Din. Naročuje pa pri uredništvu »Poljoprivrednega Glasnika« v Novem Sadu.

d Prošnja. Ubog državni uradnik, ki ga je grozovita usoda pripravila ob vse, prosi, da bi kaki dobrotljivi ljudje sprejeli njegovo dveletno hčerko ali štiri letnega sinčka za svojega. Pripravljen je tudi plačevati za vsakega otroka 150 Din odškodnine na mesec. Podatki so na razpolago v našem upravnistvu.

d Otroka je strela ubila 1. avgusta na Runarskem pri Blokah. Strela je udarila v hišo, ki se ni užgala, pač pa se enajstletni Lojzek ni več prebudil k življenju.

d V slovenske obmejne kraje hodijo kaj pogosto s Hrvatskega roparji, ki povzročajo veliko škodo. Tako je pred 14 dnevi ponoči udrl 9 oboroženih telovajev v hišo šivilje Urše Kuharič v Dobrovi pri Ormožu. Odnegli so iz hiše vse, kar se je dalo odnesti in še 1300 Din v denarju. Šivilja se je med ropom skrila v podstrešju.

d Zopet nesrečna slovenska služkinja. V Zagrebu je izginila neznano kam služkinja Gabrijela Markič, rojena 1897 v Ljubljani. Policija domneva, da je prišla v zločinske roke.

d Konec železniškim vlomom. V zadnjem času so se silno množili vlomi v železniške vozove, zlasti na progi od Zaloge do Zidanega mosta. Železniška policija je dolgo stikala za vlomilsko družbo ter končno zaprla nekega Anžurja, posestnikovega sina iz Sneberij pri Zalogu. Pri zasledovanju od strani orožnikov se je fant skrivil v vodo, v katero se je do vratu potopil, toda orožniki so ga postavili na suho.

Profesor: »Gospoda, oprostite da vas kar tu spodaj sprejem, zgoraj sem namreč precej omejen.«

Pismo živinskega trgovca svojemu prijatelju: »Lepa živina, dragi prijatelj, so tu dobi. O sv. Jakobu dobiš vole v dveh pismih. Moje debeli jarcji so letos zelo suhi, ker je vročina tako vroča in suša tako suha. S prešiči nič več ne obćujem. V glavi imam še dva voza slame, katero ti bom drugi teden pripeljal kakor želiš. Zanesi se na vole in ostajam Tvoj prijatelj.«

Sprejme se čevljarški vajenec pošteni staršev, ter zdrav in krepek. — IVAN KUKEC, čevljar, Št. Janž, Dolenjsko.

Pozor mizarji! Cena se do- modroci
bije TRIJE
S PERESI za postelje. — Poizve se na Mestnem
trgu šte. 13 — v trgovini. 5400

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za hišne, krojele
in čevljarne ter za
vse druge domače
Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri tržki
L. Baraga,
Ljubljana
Seienburg ul. 6/1
Brezplačen pošt.
15 letna jamstva.

Najtrpežnejše strešno kritje!

— Združene opekarnice d. d. Ljubljana —
Miklošičeva cesta 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu
sudišo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preiz-
kušene modele strešnikov, z eno ali dvema zarezama,
kakor bobrovcev (biber) in

**** zidno opeko ****

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!
Stekleni strešniki stalno na zalogi!

